

ความสัมพันธ์อียิปต์-เอริเทรีย: จากความร่วมมือทางยุทธศาสตร์สู่การเชื่อมโยงเศรษฐกิจและการขนส่งทางทะเล

ความสัมพันธ์ระหว่างอียิปต์และเอริเทรียเป็นหนึ่งในความสัมพันธ์ที่มีความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์ในภูมิภาคแอฟริกาตะวันออกและทะเลแดง โดยทั้งสองประเทศมีความร่วมมือด้านการเมือง ความมั่นคง และเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงของทะเลแดง (Red Sea) และเสถียรภาพในภูมิภาค Horn of Africa

ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา ความสัมพันธ์ดังกล่าวมีแนวโน้มพัฒนาอย่างรวดเร็ว โดยทั้งสองประเทศพยายามยกระดับความร่วมมือจาก “หุ้นส่วนทางการเมือง” ไปสู่ “หุ้นส่วนทางเศรษฐกิจและโลจิสติกส์” มากขึ้น สะท้อนให้เห็นจากการลงนาม “ความตกลงความร่วมมือด้านการขนส่งทางทะเล” (Maritime Transport Cooperation Agreement) ในเดือนพฤษภาคม 2569 ซึ่งเป็นก้าวสำคัญในการเชื่อมโยงเศรษฐกิจระหว่างสองประเทศ และเสริมบทบาทของทั้งสองฝ่ายในภูมิภาคทะเลแดง

ความเป็นมาของความสัมพันธ์

หลังจากเอริเทรียได้รับเอกราชจากเอธิโอเปียในปี 2536 อียิปต์เป็นหนึ่งในประเทศแรก ๆ ที่ให้การสนับสนุนทางการทูตและสร้างความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับรัฐบาลของประธานาธิบดี Isaias Afwerki

ความสัมพันธ์ของทั้งสองประเทศมีพื้นฐานสำคัญจากผลประโยชน์ร่วมด้านภูมิรัฐศาสตร์ โดยเฉพาะเรื่องเสถียรภาพของทะเลแดง ซึ่งเป็นเส้นทางเดินเรือและการค้าระหว่างประเทศที่สำคัญระดับโลก นอกจากนี้ ทั้งสองประเทศยังมีจุดยืนใกล้เคียงกันในประเด็นความมั่นคงของภูมิภาค Horn of Africa และการต่อต้านการแทรกแซงจากภายนอกในกิจการของประเทศชายฝั่งทะเลแดง

สำหรับอียิปต์ เอริเทรียถือเป็นพันธมิตรสำคัญในแอฟริกาตะวันออก เนื่องจากมีที่ตั้งยุทธศาสตร์ติดทะเลแดงและอยู่ใกล้ช่องแคบแบ็บเอลมันเดบ (Bab el-Mandeb Strait) ซึ่งเป็นเส้นทางขนส่งสินค้าระหว่างยุโรป ตะวันออกกลาง และเอเชีย ขณะที่เอริเทรียมองว่าอียิปต์เป็นประเทศแกนนำของโลกอาหรับและแอฟริกาเหนือที่สามารถสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจและโครงสร้างพื้นฐานของตนได้

ความร่วมมือที่ผ่านมา โดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจ

แม้ความร่วมมือระหว่างสองประเทศในอดีตจะเน้นด้านการเมืองและความมั่นคงเป็นหลัก แต่ในช่วงหลัง ทั้งสองฝ่ายเริ่มผลักดันความร่วมมือทางเศรษฐกิจมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด โดยในเดือนเมษายน 2569 ทั้งสองประเทศได้หารือเกี่ยวกับการขยายความร่วมมือด้านการค้า การลงทุน และอุตสาหกรรม โดยเน้นสาขาที่มีศักยภาพ เช่น อุตสาหกรรมเกษตร การประมง พลังงานหมุนเวียน การทำเหมือง และโครงสร้างพื้นฐานอุตสาหกรรม

ต่อมา ทั้งสองฝ่ายได้จัด “อียิปต์-เอริเทรีย Business Forum” เพื่อส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจและเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนของทั้งสองประเทศหรือเกี่ยวกับโครงการร่วมและโอกาสการลงทุนใหม่ ๆ โดยมีการพูดคุยถึงการพัฒนาโลจิสติกส์ การเชื่อมโยงท่าเรือ และการอำนวยความสะดวกทางการค้า

อียิปต์ยังแสดงความสนใจในการใช้ศักยภาพด้านที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของเอริเทรียควบคู่กับความเชี่ยวชาญด้านอุตสาหกรรมของอียิปต์ เพื่อสร้าง “การบูรณาการทางเศรษฐกิจ” ระหว่างสองประเทศ โดยเฉพาะในภาคเกษตร อาหาร พลังงาน และการขนส่ง

การลงนามความตกลงความร่วมมือด้านการขนส่งทางทะเลในเดือนพฤษภาคม 2569

ล่าสุด เมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม 2569 ทั้งสองประเทศมีการเยือนกรุงอัสมาราของรัฐมนตรีต่างประเทศอียิปต์ Badr Abdelatty และรัฐมนตรีคมนาคม Kamel El-Wazir ซึ่งทั้งสองฝ่ายได้ลงนาม “ความตกลงความร่วมมือด้านการขนส่งทางทะเล” ระหว่างอียิปต์และเอริเทรีย ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อเพิ่มการเชื่อมโยงด้านโลจิสติกส์ระหว่างสองประเทศ ส่งเสริมการค้าและการลงทุน จัดตั้งเส้นทางเดินเรือขนส่งสินค้าเชื่อมต่อท่าเรือในทะเลแดง สนับสนุนการบูรณาการทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค และเพิ่มบทบาทของทั้งสองประเทศในเส้นทางการค้าทางทะเลระหว่างประเทศ

นอกจากนี้ ทั้งสองฝ่ายยังยืนยันจุดยืนร่วมกันว่า “ความมั่นคงและการบริหารจัดการทะเลแดงควรเป็นหน้าที่ของประเทศชายฝั่งทะเลแดงเท่านั้น” ซึ่งสะท้อนมิติด้านภูมิรัฐศาสตร์และความมั่นคงที่ยังคงเป็นแกนสำคัญของความสัมพันธ์ ทั้งนี้ รัฐบาลอียิปต์เผยว่า ความตกลงนี้จะช่วยเพิ่มการเชื่อมต่อด้านการขนส่งสินค้า สนับสนุนการค้าระหว่างประเทศ และสร้างโอกาสใหม่ทางเศรษฐกิจให้แก่ทั้งสองฝ่าย

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ

- ความร่วมมือระหว่างอียิปต์และเอริเทรีย มีแนวโน้มขยายตัวอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะใน 4 ด้านสำคัญ ได้แก่ (1) โลจิสติกส์และการขนส่งทางทะเล การเปิดเส้นทางเดินเรือระหว่างท่าเรือของทั้งสองประเทศอาจช่วยลดต้นทุนการขนส่ง เพิ่มปริมาณการค้า และทำให้ทั้งสองประเทศมีบทบาทมากขึ้นในห่วงโซ่อุปทานของภูมิภาคทะเลแดง (2) การค้าและการลงทุน ทั้งสองฝ่ายมีแนวโน้มส่งเสริมการลงทุนในภาคเกษตร อาหาร ประมง พลังงาน และอุตสาหกรรมเบา โดยเฉพาะการใช้เอริเทรียเป็นฐานเชื่อมตลาดแอฟริกาตะวันออก (3) พลังงานและโครงสร้างพื้นฐาน อียิปต์ซึ่งกำลังพัฒนาเป็นศูนย์กลางพลังงานของภูมิภาค อาจขยายความร่วมมือด้านพลังงาน ท่าเรือ และโครงสร้างพื้นฐานกับเอริเทรียในอนาคต และ (4) ความมั่นคงทางทะเล ทะเลแดงกำลังกลายเป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์ที่มีการแข่งขันทางภูมิรัฐศาสตร์สูงขึ้น ดังนั้น ความร่วมมือด้านความมั่นคงทางทะเลระหว่างสองประเทศจึงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ทั้งด้านการรักษาความปลอดภัยเส้นทางเดินเรือและการประสานงานด้านภูมิภาค
- การลงนามความตกลงความร่วมมือด้านการขนส่งทางทะเลระหว่างอียิปต์และเอริเทรีย ในเดือนพฤษภาคม 2569 ถือเป็นพัฒนาการสำคัญที่สะท้อนถึงการยกระดับความสัมพันธ์จากความร่วมมือทางการเมืองและความมั่นคง ไปสู่ความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและโลจิสติกส์ที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น ในบริบทที่ทะเลแดงกำลังมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจโลกและการแข่งขันทางยุทธศาสตร์ระหว่างมหาอำนาจ ความร่วมมือระหว่างอียิปต์และเอริเทรียจึงไม่เพียงเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์

ของทั้งสองประเทศเท่านั้น แต่ยังสามารถส่งผลกระทบต่อภูมิภาคเศรษฐกิจและความมั่นคงของภูมิภาคแอฟริกาตะวันออกและตะวันออกกลางในระยะยาวอีกด้วย

- แม้ความตกลงด้านการขนส่งทางทะเลดังกล่าวจะเป็นความร่วมมือระดับทวิภาคีในภูมิภาคทะเลแดง แต่ในเชิงเศรษฐกิจและยุทธศาสตร์แล้ว ความร่วมมือนี้อาจเปิด “โอกาสทางอ้อม” ให้แก่ประเทศไทยได้หลายด้าน โดยเฉพาะด้านการค้า โลจิสติกส์ อาหาร พลังงาน และการลงทุนในแอฟริกา ดังนี้
 - โอกาสด้านโลจิสติกส์และการขนส่งสินค้า ทะเลแดงเป็นเส้นทางหลักของสินค้าส่งออกไทยไปยังยุโรป ตะวันออกกลาง และแอฟริกา ดังนั้น หากอียิปต์และเอริเทรียสามารถพัฒนาเครือข่ายท่าเรือและเส้นทางเดินเรือได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ก็อาจช่วยให้เส้นทางขนส่งสินค้าในภูมิภาคมีเสถียรภาพและคล่องตัวมากขึ้นด้วย ไทยในฐานะประเทศผู้ส่งออกสินค้าอาหาร ยางพารา เคมีภัณฑ์ และชิ้นส่วนอุตสาหกรรม อาจได้รับประโยชน์จากต้นทุนโลจิสติกส์ที่ลดลง การขนส่งที่รวดเร็วขึ้น ทางเลือกด้านท่าเรือและจุดกระจายสินค้าใหม่ การเชื่อมต่อกับตลาดแอฟริกาตะวันออกได้ง่ายขึ้น โดยเฉพาะหากในอนาคตมีการพัฒนาท่าเรือ Eritrea ให้เป็นศูนย์กลางการค้าหรือ logistics hub ใน Horn of Africa
 - โอกาสด้านอาหารและสินค้าเกษตรไทย ทั้งอียิปต์และเอริเทรียมีความต้องการสินค้าอาหารและเทคโนโลยีเกษตรเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในบริบทที่ภูมิภาคแอฟริกาและตะวันออกกลางกำลังเผชิญแรงกดดันด้านความมั่นคงทางอาหาร ประเทศไทยซึ่งเป็นผู้ส่งออกอาหารรายสำคัญของโลก อาจขยายตลาดได้ในสินค้า เช่น ข้าว อาหารทะเลแปรรูป ผลไม้กระป๋อง อาหารฮาลาล เทคโนโลยีแปรรูปอาหาร ระบบห้องเย็นและคลังสินค้า ยิ่งไปกว่านั้น ระหว่างการเยือนเอริเทรียของคณะรัฐมนตรีอียิปต์เมื่อเดือนพฤษภาคม 2569 ยังมีคณะภาคเอกชนร่วมเดินทางไปหารือโอกาสด้านเหมืองแร่ ประมง การขนส่งและอุตสาหกรรมยา ซึ่งสะท้อนว่าเศรษฐกิจในภูมิภาคนี้กำลังเปิดรับการลงทุนและความร่วมมือใหม่ ๆ
 - โอกาสในการใช้ Egypt เป็นฐานเข้าสู่แอฟริกา อียิปต์กำลังวางบทบาทตนเองเป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์และการค้าของภูมิภาค ผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ท่าเรือและเส้นทางเดินเรือใหม่ทั้งในทะเลเมดิเตอร์เรเนียนและทะเลแดง สำหรับไทย การเข้าไปลงทุนหรือสร้างพันธมิตรทางธุรกิจกับอียิปต์อาจช่วยให้สามารถเข้าถึงตลาดแอฟริกาตะวันออก ขยายธุรกิจสู่ตะวันออกกลาง ใช้อียิปต์เป็นฐานกระจายสินค้า เชื่อมโยงกับเขตเศรษฐกิจคลองสุเอซ (Suez Canal Economic Zone) ได้ง่ายขึ้นในระยะยาว หากเส้นทางเดินเรือมีความเข้มแข็งมากขึ้น ก็อาจกลายเป็นส่วนหนึ่งของ “เครือข่ายโลจิสติกส์ใหม่” ในภูมิภาคทะเลแดง ซึ่งไทยสามารถเข้าไปใช้ประโยชน์ได้โอกาสด้านพลังงาน ประมง และการก่อสร้าง
 - รัฐบาลอียิปต์และเอริเทรียยังหารือความร่วมมือในสาขาพลังงาน เหมืองแร่ ประมง โครงสร้างพื้นฐาน และการพัฒนาท่าเรือ จึงอาจเปิดโอกาสให้บริษัทไทยที่มีความเชี่ยวชาญด้านก่อสร้างท่าเรือ ระบบโลจิสติกส์ ประมงและอาหารทะเล พลังงานหมุนเวียน ระบบบริหารจัดการน้ำ เข้าไปมีส่วนร่วมในอนาคต
- ความท้าทายที่ไทยต้องพิจารณา อย่างไรก็ตาม ไทยก็ต้องพิจารณาความเสี่ยงควบคู่กันไปด้วย เนื่องจากภูมิภาคทะเลแดงและ Horn of Africa ยังมีความเปราะบางด้านความมั่นคงและการแข่งขันทางภูมิรัฐศาสตร์สูง นอกจากนี้ ความสัมพันธ์อียิปต์และเอริเทรียยังเชื่อมโยงกับประเด็น

ความมั่นคงในทะเลแดง ความขัดแย้งในซูดาน และความตึงเครียดใน Horn of Africa ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพของเส้นทางการค้าในระยะยาว

ที่มา

Photo: Egypt Today

https://www.dailynewsegypt.com/2026/04/15/egypt-eritrea-move-to-deepen-industrial-investment-cooperation/?utm_source=chatgpt.com "Egypt, Eritrea move to deepen industrial, investment ..."

https://english.ahram.org.eg/NewsContent/1/1234/568070/Egypt/Foreign-Affairs/Egypt%E2%80%93Eritrea-Business-Forum-explores-deeper-econo.aspx?utm_source=chatgpt.com "Egypt–Eritrea Business Forum explores deeper economic ..."

https://www.egypttoday.com/Article/1/147199/Egypt-Eritrea-sign-agreement-for-cooperation-in-maritime-transport?utm_source=chatgpt.com "Egypt, Eritrea sign agreement for cooperation in maritime ..."

https://www.dailynewsegypt.com/2026/05/16/egypt-eritrea-sign-maritime-transport-pact-declare-red-sea-security-exclusive-to-littoral-states/?utm_source=chatgpt.com "Egypt, Eritrea sign maritime transport pact, declare Red ..."

https://www.mts.gov.eg/en/%D8%A7%D9%84%D8%AA%D9%88%D9%82%D9%8A%D8%B9-%D8%B9%D9%84%D9%89-%D8%A7%D8%AA%D9%81%D8%A7%D9%82%D9%8A%D8%A9-%D8%A7%D9%84%D8%AA%D8%B9%D8%A7%D9%88%D9%86-%D9%81%D9%8A-%D8%A7%D9%84%D9%86%D9%82%D9%84-%D8%A7/?utm_source=chatgpt.com "Signing the maritime transport cooperation agreement ..."